

LAROUSSE

ZAČÍNÁME S ITALŠTINOU

Učte se italsky zábavnou formou

Více než 100 her a cvičení
pro snadnou výuku základních
sloviček a výslovnosti

MP3

ke stažení zdarma na
[https://www.albatrosmedia.cz/
tituly/46997318/zaciname-
-s-italstinou/](https://www.albatrosmedia.cz/tituly/46997318/zaciname-s-italstinou/)

Trocha gramatiky 2

12

Časování slovesa avere (mít)

io ho (jjo o)

noi abbiamo (noj abijámo)

tu hai (tu aj)

voi avete (voj avéte)

lui/lei ha (luj/lej a)

loro hanno (lóro anno)

Buona sera a tutti!

Buóna séra a tutty!

Dobrý večer vespolek.

Arrivederci!

Arivedérčí!

Na shledanou!

Buona notte!

Buóna notte!

Dobrou noc!

edika.

Začínáme s italštinou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

Eva Ferrarová, Miroslava Ferrarová
Začínáme s italštinou – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Objevování Itálie a italštiny

Italština vznikla z mluvené latiny a je jí nejbližší ze všech románských jazyků. Současná spisovná italština vznikla ve 13. století z toskánského dialektu.

V Itálii se hovoří mnoha dialekty, mezi kterými existují významné rozdíly a často ani sami Italové nerozumí dialektu jiného regionu. V poslední době se ale dialekty stále více přibližují spisovné italštině.

Italsky se hovoří nejen v Itálii, ale také v jižním Švýcarsku a ve mnoha zemích Evropy i Ameriky, kam Italové hojně emigrovali hlavně v posledních dvou stoletích.

Italština je jazykem hudby, divadla, literatury a dobré kuchyně.

Abeceda a výslovnost

V italštině se všechny samohlásky a většina souhlásek čtou tak, jak se píšou. Jinak, než se píšou, se čtou následující souhlásky:

- **c + a, o, u nebo souhláska** čteme **ka, ko, ku**. Například *come* (*jak*) vyslovujeme jako *kóme*.
- **c + e, i** čteme **če, či**. Například *ceco* (*český, Čech*) vyslovujeme jako *čéko*.
- Skupinu hlásek **cia, cio, ciu** čteme **ča, čo, ču**. Slovo *ciao* proto vyslovujeme jako *čáo*.
- Skupinu hlásek **che, chi** čteme **ke, ky**. Slovo *chiami* (*voláš*) proto vyslovujeme jako *kjámi*.
- **g + a, o, u nebo souhláska** čteme **ga, go gu**. Například *gondola* vyslovujeme jako *góndola*.
- **g + e, i** čteme **dže, dži**. Například *gelato* (*zmrzlina*) vyslovujeme jako *dželáto*.
- Skupinu hlásek **gia, gio, giu** čteme **dža, džo, džu**. Slovo *giorno* (*den*) proto vyslovujeme jako *džórno*.
- Skupinu hlásek **ghe, ghi** čteme **ge, gy**. Slovo *spaghetti* proto vyslovujeme jako *spagétty*.
- **gn** čteme jako české **ň**. *Signora* (*paní*) vyslovujeme jako *siňóra*.
- **gli** čteme jako měkké **lj**, na konci slova jako **lji**, *Puglia* vyslovujeme jako *Půlja*.
- **h** nikdy nevyslovujeme!

- **qu** čteme jako **ku**. Slovo *questo* vyslovujeme *kuésto*.
- **s** vyslovujeme zněle jako **z** před souhláskami b, d, g, l, m, n a mezi samohláskami. Slovo *casa* (*dům, domov*) proto čteme *káza*.
- Skupinu hlásek **sci, sce** vyslovujeme jako **ši, še**, např. *capisci* (*rozumíš*) zní *kapíši*.
- V ostatních případech vyslovujeme neznělé **s**, např. *sono* (*jsm, jsou*) čteme *sóno*.
- **z** má výslovnost dvojí, znělou **dz**: *zero* (*nula*) zní *dzéro* a neznělou **c**, která převládá: *Venezia* (*Benátky*) vyslovujeme *Venécija*.

Melodičnost italštiny je z velké části dána **zdvojenými souhláskami**, které vyslovujeme následujícím způsobem:

- **Zdvojené souhlásky f, l, m, n, r, s** vyslovujeme prodlouženě.
- **Zdvojené souhlásky b, c, d, g, p, t, z** vyslovíme velmi důrazně po kratičké pauze.

Přízvuk

Důležitým prvkem v melodičnosti italského jazyka je **přízvuk**. Je daleko silnější než v češtině a klade se ve většině slov **na předposlední slabiku**. Přízvuk může být i **na poslední slabice**, pak je vždy značen znaménkem pro přízvuk.

V této knize nenajdete oficiální fonetický přepis italštiny, snažili jsme se o co největší zjednodušení a o využívání české abecedy všude tam, kde to bylo možné. Výslovnost v italštině se naučíte nejlépe při poslechu. A pamatujte: italština je jazykem, kterým je třeba mluvit nahlas, jenom tak najdete ten správný rytmus jazyka.

Po přečtení této knihy sice nebudete umět mluvit plynule italsky, ale určitě porozumíte alespoň základním frázím, naučíte se základní slovíčka, osvojíte si nejdůležitější principy výslovnosti a seznámíte se s vybranými italskými zajímavostmi a reáliemi.

Buona fortuna!

Hodně štěstí!

1 Buongiorno, come stai?

Od rána do šesti hodin odpoledne se Italové zdraví „dobry den“ (buongiorno). Pozdravení „dobré ráno“ nebo „dobré odpoledne“ se nepoužívá. Po šesté odpoledne si pak Italové přejí „dobry večer“ (buona sera). Pokud se v ten den vidí poprvé, zeptají se také, jak se daří – „come stai/come sta?“. Na tuto otázku odpovídají „bene, grazie“, nezávisle na tom, jak se jim daří doopravdy. Znájí-li se dobře, zdraví se „ahoj“ (ciao).

Loučí se „na shledanou“ (arrivederci), ale pokud člověka, se kterým se loučí, znájí dobře, stačí pozdravit „ciao“ nebo „a presto“ (na brzkou shledanou).

Slovníček důležitých pojmů

Buongiorno, signora Rossi,
come sta?

Bene, grazie e tu/Lei/voi?

Ciao, Giuseppe, come stai?

Buona sera a tutti!

Arrivederci!

Buona notte!

Come ti chiami/vi chiamate/
si chiama?

Mi chiamo...

Di dove sei/siete/è?

Sono di Praga.

Sono ceco/ceca.

io; tu; lei; lui

noi; voi; loro

Buondzórno, siňóra Rossi,
kóme sta?

Béne, grácije, e tu/léj/voj?

Čáo, Džuzeppe, kóme stáj?

Buóna séra a tutty!

Arivedérči!

Buóna notte!

Kóme ty kjámi/vy kjamáte/
si kjáma?

My kjámo...

Dy dóve sej/sijéte/é?

Sóno dy Prága.

Sóno čeko/čéka.

íjo; tu; lej; luj

noj; voj; lóro

Dobry den, paní Rossi, jak se máte?

Dobře, a ty/Vy/vy?

Ahoj, Giuseppe, jak se máš?

Dobry večer vespolek.

Na shledanou!

Dobrou noc!

Jak se jmenuješ/jmenujete (mn.č.)/
jmenujete (vykání)?

Jmenuji se...

Odkud jsi/jste (mn.č.)/jste (vykání)?

Jsem z Prahy.

Jsem Čech/Česka.

já; ty; on; ona

my;vy; oni/ony

Zdvorilosti

Je obvyklé přidat k pozdravu také oslovení: křestní jméno, pokud se znáte dobře, pane/paní případně i s příjmením v ostatních případech. Signora/signore oslovujeme i např. prodavačku v obchodě, plavčíka na pláži nebo učitele/učitelku ve škole. Tykání a vykání se v italštině řídí přibližně stejnými pravidly jako v češtině. Italové ale přecházejí k tykání snadněji. Je dobré vědět, že Italové vykájí tak, že onikají, tedy oslovují pomocí zájmena Lei a třetí osobou jednotného čísla. Ženská příjmení se nepřechylují.

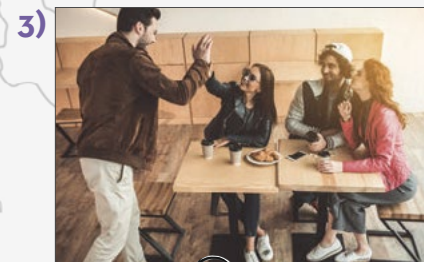
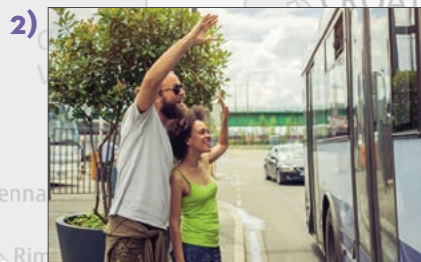
Pozdravení s polibkem

Pokud se s někým znáte blíže, políbíte ho/ji při pozdravu. Postup je takový, že podáte ruku a zároveň přiblížíte svou tvář ke tváři druhého nejdříve napravo a poté nalevo, ale nejedná se o opravdový polibek. Obvykle se takto zdraví hlavně ženy, muži spíše na jihu Itálie, na severu nikoli, tam zůstane u podání ruky. Políbení doprovázejte vykřikly „Carissimo/a!“, tj. „Drahaušku!“, i když si to doopravdy nemyslíte.

Pojďte si hrát!

Ke každé situaci přiřadte správný pozdrav.

a) A presto!

b) Buona sera a tutti!

c) Buongiorno, come sta?

Trocha gramatiky 1

Časování slovesa essere (být)

io sono (ižo sono)

tu sei (tu séj)

lui/lei è (luj/lej é)

noi siamo (noj sijámo)

voi siete (voj sijéte)

loro sono (lóro sóno)

Trocha gramatiky 2

Na rozdíl od češtiny se u podstatných jmen v italštině používá člen, který je buď určitý (il, lo, l', la), nebo neurčitý (un, uno, una, un'), viz tabulka níže.

Rod	Člen neurčitý	Člen určitý	Podstatné jméno	Příklad
M	un	il	začíná souhláskou	un/il giorno
M	un	l'	začíná samohláskou	un/l'autobus
M	uno	lo	začíná s+ souhláskou, z, gn	uno/lo studente
Ž	una	la	začíná souhláskou	una/la signora
Ž	un'	l'	začíná samohláskou	un'/l'automobile

Procvičte si výslovnost

Vyslovujte správně **c** a **g**. Správnost si můžete ověřit v úvodním článku o výslovnosti nebo poslechem.

a) cinema, caffè, ceco, ciao, gnocchi, gondola, gelato, giorno, spaghetti, pizza, lasagne, opera, parmigiano, pizzeria, telefono, cappuccino, automobile, musica

b) Piemonte, Liguria, Lombardia, Valle d'Aosta, Trentino-Alto Adige, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia Romagna, Toscana, Umbria, Marche, Lazio, Abruzzo, Molise, Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna (názvy všech 20 italských regionů)

Pro ty nejlepší!

Přiřadte k sobě odpovídající části dialogů. Zkuste je přeložit.

1) Buongiorno, signora Rossi, come sta? a) Sono di Roma.

2) Arrivederci, Paolo!

b) Buongiorno, bene, grazie.

3) Di dove sei?

c) Mi chiamo Veronica.

4) Come ti chiami?

d) Arrivederci, Maria!

Pojďte si hrát!

Doplňte věty.

1) sono italiani?

2) Io ceco.

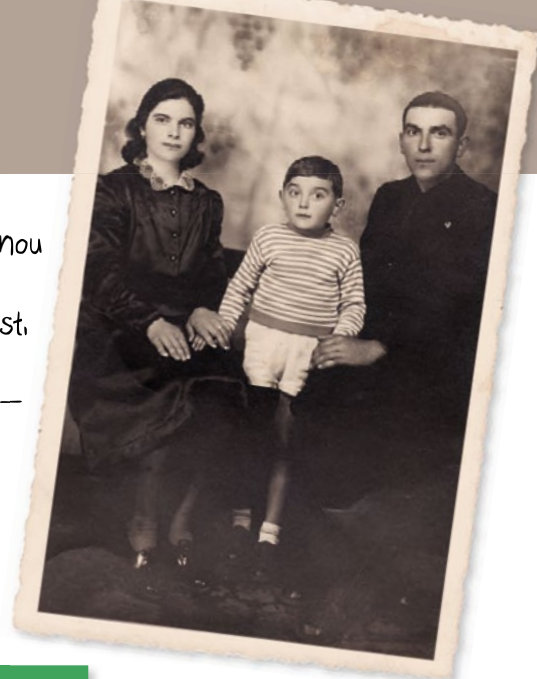
3) Tu Paolo?

4) chiamo Laura.

5) Di sei?

6) stai? Bene, grazie.

2 Rodina a přátelé

Rodina je pro Italy na prvním místě. Užší rodina se setkává alespoň jednou denně při jídle, zatímco širší rodina se setkává u nedělního oběda, který může trvat i několik hodin. Italové milují děti a nechávají jim větší volnost, než je zvykem u nás. Mnohým italským mladým mužům se pak nechce opustit láskyplné rodinné prostředí a zůstávají co nejdéle v mamahotelu – jsou z nich mamanci (mammoni). Obvykle se Italové žení později než u nás a je zvykem, že bývají dlouho zasnoubeni, až 10 let. Je to dáno povětšinou tím, že svatba se koná až tehdy, mají-li své vlastní bydlení. Přátelé se setkávají obvykle v sobotu večer a buď se najedí doma, nebo jdou na pizzu. Neděle pak patří rodině.

Slovníček důležitých pojmů

05

i genitori (mn.č.)	i dženytóry	rodiče
la madre, il padre	la mádre, il pádre	matka, otec
il figlio, la figlia	il filjo, la filja	syn, dcera
il fratello, la sorella	il fratéllo, la sorélla	bratr, sestra
la nonna, il nonno	la nóнна, il nóнно	babička, dědeček
lo zio, la zia	lo dzíjo, la dzíja	strýc, teta
la famiglia	la famílja	rodina
l'amico, l'amica	l'amíko, l'amíka	přítel, přítelkyně
invitare	invítare	pozvat
andare da qualcuno	andáre da kualkũno	jít k někomu (na návštěvu)
prego; per favore	prégo; per favóre	prosím
il pranzo	il pranco	oběd
la cena	la čéna	večeře

Na návštěvě

Italové se rádi navštěvují. Vzhledem k tomu, že socializují při jídle a, nikoli při pití, jako třeba Češi, zvou se obvykle na oběd či na večeři. Takové přátelské setkání pak trvá i několik hodin. Na návštěvu je vhodné přinést něco sladkého nebo gastronomicky výjimečného a hostitelce květiny. Při jídle, které má několik chodů, se jí pomalu, zato se hodně diskutuje, hosté pomáhají hostitelům odnášet a přinášet jednotlivé chody, umývat nádobí a večer i usnávat děti.

Trocha gramatiky 1

06

Časování slovesa *andare* (jít, jet, chodit, jezdit)

io vado (íjo vádo)	noi andiamo (noj andyjámo)
tu vai (tu vaj)	voi andate (voj andáte)
lui/lei va (luj/lej va)	loro vanno (lóro vanno)

Pojďte si hrát!

Utvořte dvojice rodinných příslušníků:

1) il nonno	2) il figlio	3) il fratello	4) il padre	5) lo zio
a) la sorella	b) la zia	c) la figlia	d) la nonna	e) la madre

Trocha gramatiky 2

Množné číslo podstatných i přídavných jmen se tvoří přidáním následujících koncovek:

Rod	Číslo jednotné	Číslo množné
M	-o	-i
M	-e	-i
M	-a	-i
F	-a	-e
F	-e	-i

Káva nebo aperitiv?

Italové pijí kávu pouze do cca 5 hodin odpoledne a pijí zásadně své espresso. Cappuccino se pije jen ráno k snídani. Pozve-li vás Ital na kávu slovy „Andiamo a prenderci un caffè?“ (Jdeme na kávu?), pak je to do kavárny (il bar), kde si dáte kávu většinou ve stoje u pultu. Pítí kávy na pracovišti je velmi neobvyklé a pítí rozpustné kávy by Ital považoval za zločin.

Jiná věc je, pozve-li vás Ital před obědem na aperitiv. V tom případě si můžete v baru i sednout a přinesou vám nejen aperitiv, ale i různé jednohubky, pražené mandle a oříšky.

Pojďte si hrát!

Doplňte správnou formu slovesa *andare* a věty přeložte.

- 1) Paolo, dove ?
- 2) Io a casa.
- 3) I genitori di Laura a Roma.
- 4) Noi in albergo.
- 5) Tu adesso in un bar?
- 6) Lui in Italia.

Procvičte si výslovnost

07

Vyslovujte správně **c** a **g**. Správnost si můžete ověřit poslechem.

Cinema, caffè, ceco, ciao, gnocchi, gondola, gelato, giorno, spaghetti, lasagne, parmigiano, pizzeria, cappuccino, musica, lasagne, grappa, Giro d'Italia, piccolo, bicicletta, macchina, cioccolata, musica.

Nejužitečnější výrazy

08

Prendiamo un caffè?

Vi invito a cena.

A che ora veniamo?

Che cosa devo portare?

E' molto gentile da parte vostra.

Che cosa posso offrirvi?

Prenderei un bicchiere di vino.

Chi prende ancora della pasta?

Chi prende del formaggio?

Grazie di essere venuti.

Grazie della bella serata.

Prendjámó un kafé?

Vi invító a čéna.

A ké óra venjámó?

Ke kóza dévo portáre?

É móltó džentýle da parte vóstra.

Ké kóza poso ofrýrvi?

Prenderéj un bikjére dy víno.

Ky prénde ankóra dela pásta?

Ky prénde del formádžo?

Grácije dy éseré venuty.

Grácije della bella seráta.

Dáme si kávu?

Zvu vás na večeri.

V kolik hodin máme přijít?

Co mám přinést?

To je od vás moc milé.

Co vám mohu nabídnout?

Dal/a bych si skleničku vína.

Kdo si přidá těstoviny?

Kdo si dá sýr?

Děkuji, že jste přišli.

Díky za krásný večer.

